

Posudek oponenta disertační práce

Student: JUDr. Věra Prokūpková

Název práce: Právní, účetní a daňové aspekty přeměn společností

Obor: Finanční právo a finanční věda

Oponent: Doc. JUDr. Ing. Michal Radvan, Ph.D.

Pracoviště: Právnická fakulta Masarykovy univerzity

I.

Výsledky práce (včetně komentáře o publikaci výsledků nebo jejich přijetí k publikaci a hodnocení, zda přináší nové poznatky)

Autorka podle mého názoru dosáhla výsledku, který si předsevzala. Předložila práci, ve které je provedena solidní analýza obchodněprávní, daňověprávní a účetněprávní regulace přeměn společností. Bohužel se nevyhnula jisté míře popisnosti. Negativ je spíše méně a pozitiva převažují. Práce nemá hodnotu pouze teoretickou (je zcela jistě vědecky zaměřená, rozvíjí finančněprávní teorii), ale i praktickou. Ještě více by pomohlo uvedení (a především využití) dostupné literatury, která se váže k tématu, a též doplnění o souhrn související judikatury. Publikace měla být čtena nejen akademiky, kteří se zabývají předmětnou materií (ať už jsou právníky, nebo ekonomy), ale i praktiky, kteří poskytují svým klientům poradenství ve věcech přeměn společností, a samotnými osobami zastupujícími společnosti uvažující o přeměnách. Autorka dokázala zpracovat podrobný a v českém prostředí vcelku ojedinělý (neb se věnuje přeměnám z více pohledů) text. Dosažené výsledky by neměly zapadnout a měla by jim být věnována pozornost jak v praxi osob zúčastněných na přeměnách společností, tak při rozhodování soudů a dozorových orgánů orgánu.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Je nutné konstatovat, že zvolené téma je velmi široké, nadto multioborové: jak autorka sama zdůrazňuje, zasahuje nejen do práva, ale i do ekonomie. V právu se navíc pohybujeme v oblasti práva soukromého – obchodního, tak veřejného – daňového a bilančního. V mnoha aspektech se potvrzuje, že právní regulace musí reagovat jak na praktický vývoj v tuzemsku, tak v mezinárodním prostředí. Nota bene, na podobu národní regulace má vliv také evropské právo. Autorka dokázala identifikovat, analyzovat a prakticky popsat problematiku přeměn společností jak z pohledu teoretického, tak především praktického. S ohledem na globalizační tendence, na změny v právní regulaci, na judikaturu národních i dalších soudů a na dopad do praxe se však jedná o téma de facto stále aktuální. Autorkou předestřené problémy a její poznatky by neměly zapadnout a při rozhodování o přeměnách a při postupech v rámci přeměn

společností a též při tvorbě dalších novelizací by měly být brány v potaz.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Struktura práce je vhodná: vedle úvodu a závěru je řazeno pět dalších kapitol, které se dále obvykle vhodně člení. Uspořádání je logické, je postupováno od obecného ke zvláštnímu. Autorka uvádí využití metody v úvodu; z pohledu oponenta nejsou ke zvoleným metodám zpracování výhrady. Škoda že nepřistoupila k objasnění využití těchto metod.

IV.

Připomínky k textu

Úvod disertační práce je jakýmsi obecným vstupem do problematiky. Dále jsou mj. uvedeny důvody pro výběr tématu. Autorka si bohužel nestanovuje žádnou hypotézu, ani cíl práce není výslovně uveden. Z kontextu práce vyvozují, že cílem bylo především zobrazit vazby mezi právním, daňovým a účetním pohledem na přeměny společností a poukázat na skutečnost, že jeden pohled bez druhého poskytuje pouze dílčí informaci (s. 10). To je přesnější než výslovné uvedení cíle na s. 11. Nicméně je nutné konstatovat, že cíle práce bylo dosaženo. K metodám regulace měl být podán podrobnější popis jejich využití v práci. Absentuje popis stavu existující literatury, která se váže k tématu.

První kapitola obecně informuje o přeměnách společností. Absentuje uvedení zdroje citace prof. Vomáčkové. Kvituji grafické znázornění jednotlivých forem přeměn.

Druhá kapitola se věnuje právní regulaci přeměn. Logicky by měla evropská úprava předcházet národní. Jedná se o solidní analýzu, ocenil bych i vlastní kritické postřehy autorky. Zcela jistě by bylo na místě citovat odbornou literaturu!

Třetí kapitola vymezuje základní principy a pojmy, což nepovažují za nejvhodnější název kapitoly: mnoho o obsahu nevypráví. Výklad k principům považují za nesmírně zajímavý, zasloužil by si jistě rozvedení. Podrobně je zpracována problematika rozhodného dne. Čtivost poněkud narušuje heslovitost vět a množství textu v odrážkách. Odkaz na judikaturu na s. 70 mohl být uveden jen v poznámce pod čarou. Podotýkám, že zásada „v pochybnostech ve prospěch“ byla v mnoha státech opuštěna ve prospěch jiných interpretačních pravidel, byť připouštím, že české soudy se jí stále drží. Dále mě zaujaly pasáže k oceňování. Nejsem si jist řazením výkladu k projektu přeměny. Znovu musí zaznít výhrada k nevyužívání odborné literatury.

Ve čtvrté kapitole jsou převážně popisně rozebrány účetní aspekty přeměny společností, v páté pak daňové. Jako červená nit se kapitolou táhne odkaz na princip daňové neutrality. Pozornost je věnována pochopitelně především korporátní dani a DPH, okrajově pak majetkovým daním. Hmotněprávní regulace je doplněna i procesem. K

věcnému obsahu kapitoly nemám výhrady, nicméně opět je nutné poukázat na absenci odborné literatury.

Samotný závěr je spíše shrnující, nové poznatky již nepřináší, na druhou stranu se konečně více dozvídáme o vlastních názorech autorky. V tomto směru bych očekával i podrobnější návrhy de lege ferenda, ať už na úrovni evropské, či národní. Nepsaná hypotéza, že vazby mezi právními, daňovými a účetními aspekty při přeměnách jsou velmi úzké, byla dle očekávání potvrzena.

Je třeba konstatovat, že práce je podle mého názoru solidně zpracovaná a přináší komplexní soubor poznatků uplatnitelných pro teorii a především praxi. Autorka materií nepochybně rozumí a orientuje se v ní. Jednoznačně měla ovšem nastudovat a především využít odbornou, především knižní a časopiseckou tuzemskou literaturu a také citovat judikaturu. Není možné se v disertační práci vyhnout citacím s tím, že neexistuje publikace na dané téma (tj. shrnující právní, daňové a účetní aspekty přeměn jako celek). Přesto, s ohledem na praktické znalosti a zkušenosti autorky, je možné konstatovat, že požadavky na teoretickou a obsahovou úroveň byly splněny, autorka prezentuje materií v podobě relativně uceleného odborného textu a prokázala dobrou míru znalostí a orientace v dané problematice.

V.

Jazyková a grafická úroveň

Práce je sepsána ve spisovné češtině, bez gramatických chyb a překlepů. Grafická úroveň je odpovídající. Využití odborné literatury a judikatury a související množství citací je nedostatečné. Forma citací též neodpovídá běžným standardům. Seznam použité literatury je neuchopitelně strukturovaný. Nerozumím, proč je rozlišováno mezi odbornou literaturou a odbornými články. V případě právních předpisů by mělo být doplněno, že jsou využity „ve znění pozdějších předpisů“, není-li zamýšleno jinak.

VI.

Otázky k obhajobě

1. Daňové aspekty přeměn společností de lege ferenda na evropské úrovni.
2. Zásada in dubio pro libretate / pro fiscum v judikatuře tuzemských soudů a v odborné literatuře.

VII.

Předepsaná formulace závěru:

Autorka ve své disertační práci

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**

- prokázala** schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru
 neprokázala schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru

Práce

- splňuje s výhradami** požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru.
 nesplňuje požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Brně dne 10. července 2017

Podpis oponenta

Masarykova univerzita, Právnická fakulta

Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 1211, E: info@law.muni.cz, www.law.muni.cz

